

O ubijanju kao uzrokovaju smrti

CHENG-CHIH TSAI

SAŽETAK: Zdrav razum kaže da se ubiti nekoga svodi na uzrokovanje nečije smrti. To ubijanje čini fizičkim, biološkim, ili, u najboljem slučaju, metafizičkim problemom te, kao posljedica toga, etikom ubijanja može se baviti nezavisno od ne-etičkog problema tko je ubojica. U ovome radu, međutim, pokazujemo da to nije slučaj. Fizička/biološka definicija smrti, zajedno s metafizičkom definicijom uzrokovanja, ne iscrpljuje značenje ubijanja. Prije će biti da pojам ubijanja *per se* općenito prepostavlja pojам smrti koji često uključuje etička razmatranja.

KLJUČNE RIJEČI: Društvena norma, smrt, ubijanje, uzrokovanje.

On Killing as Causing Death

CHENG-CHIH TSAI

ABSTRACT: Common sense has that killing someone amounts to causing the death of someone. This makes killing a physical, biological, or, at best, metaphysical issue, and, as a consequence, the ethics of killing can be dealt with independently of the non-ethical issue of who the killer is. However, in this paper, we show that this is not the case. A physical/biological definition of death plus a metaphysical definition of causation does not exhaust the meaning of killing. Rather, the notion of killing *per se* generally presumes a notion of death, which often involves ethical considerations.

KEY WORDS: Causation, death, killing, social norm.

“Visions of Lopes Beyond”**DAVOR PEĆNJAK**

SAŽETAK: U svojoj knjizi *Beyond Art*, Dominic McIver Lopes prezentira mnoštvo argumenata u svezi glavnih problema filozofije umjetnosti ali koji su usredotočeni na problem definiranja što je to umjetnost odnosno umjetničko djelo. Argumentira za “*buck passing*” teoriju umjetnosti. Zadaća se predaje filozofskim teorijama koje će prvo utvrditi nužne i dovoljne uvjete, ili barem skup ne-trivialnih uvjeta, što čini svaku vrstu umjetnosti upravo tom vrstom umjetnosti. Ona ima oblik: “X je umjetničko djelo ako i samo ako je X djelo u K, a K je vrsta umjetnosti”. Lopes nudi potporu svojoj teoriji pomoću mnoštva argumenata u vezi problema estetičkog procjenjivanja, estetičkih svojstava, vrijednosti, procjenjivačkih vrsta i djelatnosti, sredstava koji se rabe u različitim vrstama umjetnosti itd. Nastoji pokazati da je teorija informativnija od suparničkih. Prikazujem i kritički razmatram neke tvrdnje iz ove knjige; čini se da bismo, prema ovoj teoriji, zapravo mogli uopće i bez pojma “umjetnosti”.

KLJUČNE RIJEČI: Definicija umjetnosti, estetika, filozofija umjetnosti, D. M. Lopes, prosljeđujuća teorija umjetnosti, teorije umjetnosti, teorije vrsta umjetnosti.

Visions of Lopes Beyond**DAVOR PEĆNJAK**

ABSTRACT: In his book *Beyond Art*, Dominic McIver Lopes presents a multitude of arguments about main problems in the philosophy of art but centered on the problem of defining what is art and what is a work of art. He argues for “*buck passing*” theory of art. According to this theory, the task is passed to philosophical theories which, first, have to find necessary and sufficient conditions, or at least, some non-trivial conditions what makes each kind of art exactly that kind of art. It has a form: “X is a work of art if and only if X is a work of K, where K is an art”. Lopes offers support for his theory through many arguments around problems of aesthetic appreciation, aesthetic properties, value, appreciative kinds and practices, media used in various artforms, etc. He tries to show that theory is more viable and more informative than its competitors. I present and critically assess some of the claims from the book; it seems that, according to a form of the theory, we can do without the concept of “art” altogether.

KEY WORDS: Aesthetics, buck passing theory of art, definition of art, philosophy of art, theories of art, theories of arts, D. M. Lopes.

Preobražaji teorije blagostanja

MARKO DOKIĆ

SAŽETAK: U radu se ispituju preobražaji teorije blagostanja, s osloncem na društveno-povijesne i ideološke prilike koje su utjecale na promjene shvaćanja uloge države. Prvo se analizira idea blagostanja u škotskom prosvjetiteljstvu, odnosno stara teorija blagostanja po kojoj država nije izvor blagostanja, već je to vlastiti interes. Ova prvo-bitna teorija blagostanja utemeljena je na učenju škotskih moralnih filozofa koji su, sukladno antropološkom skepticizmu, smatrali da je samoljublje ona antropološka karakteristika koja dovodi do društvenog napretka i da samo vlastiti interes može motivirati ljude da služe drugima. Kasnije, uslijed promijenjenih društvenih i političkih prilika, širenjem uvjerenja da je vladina djelatnost neophodna za slobodu i samorazvitak građana, polako se napušta *laissez-faire* liberalizam, a državni intervencionizam postaje ključni faktor obezbjeđivanja društvenog blagostanja. U tom smislu analiziraju se promjene u okviru liberalne tradicije u drugoj polovici XIX i prvoj polovici XX stoljeća. Zatim se detaljno ispituje institucionalizirana država blagostanja kao poseban oblik organizacije kapitalističkog društva poslije Drugog svjetskog rata, i njoj svojstvena moderna teorija blagostanja. Na kraju, prikazana je i kritika države blagostanja i samog pojma blagostanja oličena kako u djelu najpoznatijih predstavnika neoliberalnog vala, tako i u politikama konzervativno-liberalnih vlada 80-ih i 90-ih godina XX stoljeća.

KLJUČNE RIJEČI: Blagostanje, država blagostanja, državni intervencionizam, liberalizam, protekcionizam, sloboda.

Transformations of Welfare Theory

MARKO DOKIĆ

ABSTRACT: This paper examines the transformations of welfare theory, relying on the socio-historical and ideological conditions that influenced the changes in understanding the role of the state. First, we analyze the idea of well-being in the Scottish Enlightenment, or the old welfare theory by which the state is not a source of prosperity, but the source is self-interest. This original theory is based on the teaching of the Scottish moral philosophers who, according to anthropological skepticism, felt that the selfishness is an anthropological characteristic that leads to social progress and that only self-interest can motivate people to serve others. Later, due to the changed social and political circumstances, spreading belief that government's activity is necessary for freedom and self-development of the citizens, *laissez-faire* liberalism was slowly abandoned and state interventionism was becoming a key factor in the provision of state welfare. In this sense, we are analyzing changes within the liberal tradition in the second half of the nineteenth and the first half of the twentieth century. Then, we examine in detail the institutionalized welfare state as a special form of organization of the capitalist societies after World War II and characteristics

of the modern welfare theory. At the end, we are showing the critique of the welfare state and the concept of well-being embodied both in the work of well-known representatives of the neoliberal wave and in the policies of the conservative-liberal governments of the 80s and 90s of the twentieth century.

KEY WORDS: Freedom, liberalism, protectionism, state interventionism, welfare, welfare state.